

BJÖRNEBORGS TIDNING.

N:o 6.

Lördagen den 19 Januari

1884.

Annons

emottages å detta blads tryckerikontor till kl. 6 e. m. före utdelningsdagen och införs till ett pris af 15 p. per petit rad på bladets första sida samt 10 p. för de öfriga. Bytesannonser emottagas äfven till landets officiella och öfriga tidningar.

PRENUMERATIONSPRIS.

I Björneborg:

Helt år 6: —
Halft år 3: 50.
Fjerdedels år 2: —

A Postkontoren:

Helt år 7: 64.
Halft år 4: 43.
Fjerdedels år 2: 54.

Utdelningen

sker hvarje Onsdag och Lördag kl. 4 e. m. i Patron C. Rosenlews gård vid Andreegatan N:o 17, der äfven lösa nummer säljas och prenumeration emottages. Tidningens hembärning ombesörjes emot en afgift af 15 penni per månad. Lösnummer å 10 penni.

Björneborgs Tidning

utkommer jemväl under nästkommande år 1884 i samma format som hittills och utan förändring af redaktionspersonalen. Tidningen skall fortfarande i sin egenkap af lokalblad för orten söka att efter förmåga bidra till en fördomsfri och opartisk belysning af förekommande spörsmål, rörande orten och landsdelen, för att i sin mån kunna medverka till befordrandet af framåtskridandets sak, som af bladet städse skall hållas för ögonen. Äfven åt allmänna fosterländska frågor skall bladet i mån af utrymme skänka sin uppmärksamhet likasom det äfven skall följa med de mest betydande händelser från utlandet. Notiser och meddelanden från orten och den kringliggande landsbygden äfvensom följetongsartiklar skola, såsom förut, ingå i våra spalter.

Prenumerationspriset blifver:

I Björneborg sådant detsamma ofvan angifves under bladets titel.

Å Finlands Postanstalter:

Helt år 7 *Fr.* 64 *rd.*
Halft år 4 " 43 "
Fjerdedels år 2 " 54 "

Axel Bergbom. *F. J. Färling.*
Ansvarig utgivare. Redaktör.

Kurser.

Finlands Bank den 19 Januari 1884.

Vexelkurs. Disk.kurs.

	Fr.	Fr.
S:t Petersburg å vista 246: —	241: —	pr 100 rbl.
London å vista 25: 35	—	pr Liv. S.
London 90 dd. 25: 17	25: 03	pr Liv. St
Paris å vista 100: 30	—	—
Paris 90 dd. 99: 60	98: 70	—
Hamburg 3 ds. 124: 20	—	—
Hamburg 90 dd. 123: 20	122 50	—
Lübeck k. s. 124: 20	—	per 100.
Lübeck 90 dd. 123: 20	122 50	—
Berlin å vista 124: 20	—	—
Frankfurt a. M. k. s. 124: 20	—	—
Amsterdam 90 dd. 207: —	205: 50	—
Stockholm 3 ds. 139: 30	138: 40	—

DAGLISTA.

Söndag d. 20 Jan.

Aftonunderhållning å Iltama kl. 8 e. m.

Tisdag den 22 Jan.

Soirée med dans å Otava kl. ½ 8 e. m.

Drätselkontoret öppet alla söcknedagar kl. 12—1 f. m. och 4—6 e. m.

Tullkammaren öppen alla söcknedagar fr. 10—12 f. m. och 5—6 e. m.

Hamnkontoret öppet alla söcknedagar fr. kl. 8—1 f. m. och 4—½ 8 e. m.

Banktimme: *Finlands Bank* kl. 10—2 e. m. Diskontimma 11—12. *Privatbank:rne* kl. 12—1.

Sparbanken öppen i rådhuset hvarje lördag kl. 5—7 e. m.

Telegrafstationen, Björneborgs öppen fr. kl. 7 f. m. till 12 på natten. Råfsö öppen fr. kl. 9 f. m. till 2 e. m. och 4—7 e. m.

Pastorskansliet i gården n:o 159 öppet alla morgnar kl. 8—10 f. m.

Auktionskammarens expeditioner öppet alla söcknedagar fr. kl. 9—11 f. m. och 5—6 e. m. i gården n:o 79 i 2:dra stadsdelen.

Köttkontroll-Bureau hålles öppen alla söcknedagar från 6—10 f. m. och 4—6 e. m.

Läsesal för Folket är öppen i gården N:o 74 hvarje Söndag från kl. 4—9 och hvarje Onsdag, Torsdag, Fredag och Lördag från kl. 6—9 e. m.

Sjömanshuset och kyrkvårdens kansli i gården n:o 106.

Läkarenes i staden mottagningstimmor:

K. F. Valle träffas hvarje helgfri dag kl. 8—10 f. m. och ½ 5—½ 6 e. m. Sön- och helgdagar kl. 9—10 på morgonen.

Ernst Schildt träffas hvarje dag kl. 9—11 f. m. och 5—6 e. m.

I Ringbom träffas hvarje dag kl. 9—11 f. m. och 3—5 e. m.

Veterinärläkaren Felix F. Fredlander träffas hvarje dag kl. 8—10 f. m. och 4—6 e. m.

2 Söndagen est. Trettondagen predika:

3 Björneborgs kyrka: Sögmestran finsta kl. 9 och svensta kl. 12 f. m. past. adj. Grönwall. Kollekten tillfaller studerande.

3 Ulfesby kyrka: Sögmestran finsta kl. 10 f. m. kapell. Söggström.

3 Kulla kyrka: Sögmestran finsta kl. 10 f. m. kapell. Törmåta.

Rådhuspredikan hålles nästa tisdag kl. 12 p. d. på svensta språket.

Född:

En son. Björneborg den 17 Januari 1884. (92,1) Hedvig och Carl Fr. Bäckman.

Stefande.

Handl. Sandberg från Göteborg och Ristner från Helsingfors, löjtnant Söderhjelm från Åbo, kontraktsposten Angelius från Swittis och stud. Molin från Curaçamine, bo å Otava; hr Henriksson från Åhrö, bor i gården n:o 175.

Döde.

Den 14 jan.: sågarbet. Frans Viktor Henriksson, 35 år, 1 m., 26 d.; sjöman Isak Oskar Helanders hustru, Johanna Adolfina, 37 år, 4 m., 5 d.; — 16: sjömanshustrun Gustava Johanna Grönroos' barn, Karl Anton, 1 m., 9 d.; — 17: arbetskarlen Richard Wilhelm Lindblads hustru, Katharina Josefengren, 33 år, 8 m., 8 d.

Sammanträden.

F. B. R.

Frivilliga Brandkorpsen kallas till extra sammanträde å borgarekammaren i Rådhuset Söndagen den 20 dennes kl. 4 e. m. för att diskutera ett af Bergningsdivisionens 1:sta kompani framställt förslag, att kompaniet berättigades i stället för vit rock bära en blå blas, som komme att utgöra kompaniets uniform, äfvensom tillåtelse för kompaniet att tillställa allmänna soiréer för att erhålla medel till ofvannämnda uniform. Björneborg, den 18 Januari 1884. (99,1) Bestyrelsen.

Till offentlig kyrkostämman, som Fredagen den 25 dennes kl. XII hålles i Björneborgs kyrkas sakristia, warda resp. medlemmar af Björneborgs stads- och landsförsamling härmedelst vänligen kallade för att 1:o erhålla del af Herr Guvernörens öfver länet meddelade tvänne resolutioner, den ena angående höga kronans förpligtigande att för allmänna sjukhuset deltaga i afgäld till kyrkobyggnadsfonden i staden och den andra angående beloppet af detta års uppörd till enahanda kassa i landsförsamlingen; 2:o välja revisorer för granskning af kyrkobyggnadsfondens i staden räkenskaper och medlemmar till taxeringskomiten i och för uppörd till stadens kyrkobyggnadsfond; samt 3:o emottaga berättelse öfver komitens för nya begrafningsplan verkstämhet. Ulfesby, å pastorskansliet, den 14 Januari 1884. (98,2) R. E. Stenbäck.

Stadens wid rådhusstemma röstberättigade innewanare kallas härmedelst till allmän rådhusstemma i rådhuset Onsdagen den tjugunde tredje (23) Januari nästkommande år 1884 klockan fem (5) e. m. i stadsdelen för att verkställa val för befattnandet af lediga andra

stadsläkaretjensten i denna stad, hvarjemte till underrättelse meddelas att walet ster öppet samt att den röstlängd som wid walet kommer att tjena till efterföljd finnes tillgänglig i borgarekammaren från och med den 14 i sagde månad intill waldagen samt att anmärningar emot röstlängden för att kunna till pröfning upptagas böra göras hos Magistraten sednast förr än walet beghinner. Björneborgs rådhus den 7 Januari 1884. (51,3) Ex officio: S. A. Hjorth.

Stadens wid rådhusstemma röstberättigade innewanare kallas härmed till allmän rådhusstemma i rådhuset Måndagen den tjugunde åttonde (28) innevarande Januari klockan elfwa (11) förmiddagen för att jemligt § 42 i wärnepligtslagen af den 27 December 1878 wälja tre ledamöter och tre suppleanter i förstärkta uppådsnämnden för innevarande år. Björneborgs rådhus den 7 Jan. 1884. (111,3) Ex officio: S. A. Hjorth.

Särwarande skeppsredare samt i denne stads sjömanshus instrifne fartygsbefälhafware och sjöman kallas härmedelst till Magistratens sammanträde Måndagen den tjugunde åttonde (28) innevarande Januari klockan elfwa (11) förmiddagen för att på sätt nädiga förordningen angående Sjömanshusen i landet gifwen den 30 April 1874 föreskrifwer wälja tre revisorer för granskning af sjömanshuset här i staden räkenskaper för sifwifne år. Björneborgs rådhus den 7 Januari 1884. (102,3) Ex officio: S. A. Hjorth.

Sedan förslaget till lediga orgelnisttjensten i Björneborgs stads- och landsförsamling wunnit laga kraft, har jag utfatt följande söndagar, då de föreslagne skola aflägga prof i Björneborgs kyrka nemligen:

- 1:o fastlags söndagen den 14 instundande februari för musikern Joh. Henr. Nilonen;
- 2:o första söndagen i fastan den 2 nästkommande Marti för orgelnisten Rob. Simen; och
- 3:o andra söndagen i fastan den 9 i samma Mars månad för klockaren och orgelnisten Matts Saarinen; hwilket till församlingens kännedom härmedelst meddelas. Ulfesby, å pastorskansliet, den 17 Januari 1884. (97,1) R. E. Stenbäck.

Jemligt föreskriften i § 69 af den för staden gällande polisordning warder härmedelst till allmänhetens kännedom meddeladt att Magistraten fattadt följande beslut lödande till efterrättelse under innevarande år nemligen: 1:o att torg och månglerihandel bör idkas å jalu eller ny torget samt fiskarkafen, hwarest stadens polis utwisar platserna för handeln med särstilda slags waror, äfwen som uppköp och försäljning af färskt och saltad fisk bedrifwes såväl å nämnde torg som å fiskarkafen nedanför stadens packhus. 2:o att istägt från elswen får ste endast nedanför Karjaranta betesmark, sedans derom förut anmält hos Stadsupphyningsmannen och med sthdbighet förförigt för en och hwar som för sådant ändamål öppnar wat att de samma med starka stängsel kringgärda. 3:o att rengöring af hudar och kreaturs hår från garfverierna samt twättning af färgerigods skola verkställas nedan om wistra linie gatan, hwarest jemväl i sådant äfseende om wintern nödiga wak så öppnas med förpligtelse för wederbörande att dem behörigen omhägna. 4:o att sand och sten så afhentas från Sirkipubacken å den derstädes utpälade plats,

men att mull-torf- och lertägt från stadens mark icke är tillåten utan föregången anmälan hos Stadsupphyningsmannen, som utwisar de ställen hwarest sådant får ste.

5:o att affall från garfverierna och sopor samt snö och is som från stadens område bortsläpas böra afföras till den emellan Handlanden Bloms och ölbruggeriägaren Bäckmans tegelstugor warande stora grop samt

6:o att spillning och andra orentliga ämnen fortfarande böra afföras till Mellanriorna och der uppläggas på ställen som af Stadsupphyningsmannen anwises. Björneborgs rådhus den 7 Januari 1884. (110,3) Ex officio: S. A. Hjorth.

Söndagskolan öppnas åter Söndagen den 20 dennes kl. 4 e. m. Nya elever emottagas och erlägges terminsavgiften wid samma tillfälle med en mark. (86,2) R. E. Westerberg.

Lektioner

Engelska språket

gifwes af undertecknad, som träffas alla dagar kl. 4—5 e. m. å denna tidnings byrå. (91) H. J. Björling.

Ärade kunder som ännu häfta för skuld till Herrar Björkroth, Ramberg & Hindström behagade, för undvikande af utfökning, uppgöra med C. A. Grönholm. (35)

Till salu:

Svenskt spisbröd & 1:ma spisknäckbröd uti nya korfbutiken vid Stora Slottsgatan; å återförsäljare lemnas 10 % rabatt.

Öfriga till korfmakeriyrket hörande artiklar jemte godt Bäckmans öl och swagdricka försäljes till afhemtning å samma ställe; och innesluter jag mig härhos i mina ärade kunders åtanke och skall jag framgent tillhandahålla mina varor till de billigaste priser. (105,2) G. E. Rumenius.

Hos J. A. Nederström:

Färska bakelser & konfekt samt flera slags thebröd. Beställningar emottages af allt som till yrket hörer. Bouillon med pastejer alla tider på dagen. (90,2)

J. A. Nederström.

Konditor. Gården n:o 37 i 1:sta stadsd. (Hanelius' förra konditori.)

„Papyross- & Cigarr handel“

(försäljningslokal Axel Bergboms tryckeri).

Ett väl sorteradt lager papyrosser från Tobaksfabriken „Bostanjoglo“, „Casern“, „Epire“ (Sansen Jovst & Co) och „B. Zakowleff“, samt flere sorters Cigarrer. (59)

C. Sohlström.

Order å herr W. A. Almgrens i Stockholm välkända sidenfabrikater, hvarå profvet finnas till påseende, upptagas af

M. W. Björkroth.

(34)

Obs!

Alla de hvilka abonnerat å Skridskoklubbens bana endast för julferien behagade återlämna sina klubbmärken der detta blad utdelas.

(84,2)

Musik å Skridskobanan

Söndagen den 20 Januari

från kl. 1/2 4 till 1/2 6.

(95,1)

Söndagen den 20 Jan. kl. 8—11 e. m.

Musikalisk Aftonunderhållning

å litama mindre salong.

Frivillig entrée.

A. Négrin.

(107,1)

7 Abonnementssoiréen med Dans

anställes Tisdagen den 22 Januari kl. 1/2 8—12 e. m.

å hotell Otava stora salong.

(106,1)

Ad. Négrin.

SVENSKA

Brand- och Lifförsäkringsbolaget

SKANDIA

försäkrar emot skador gen. brand all slags egendom samt meddelar försäkringar på vissa år eller lifstid, med eller utan andel i bolagets vinst äfvensom Utstyrelse, Kapital- och Lifränteförsäkringar genom

(15)

Gustaf Sohlström.

Brandförsäkrings Aktiebolaget

Fennia

i Helsingfors

antager till försäkring all slags egendom till billiga premier.

C. Pettersson.

Oskar Lilius.

Obs! Brandförsäkringsanmälningar emottagas äfven i hr O. Palanders bokhandel och på handl. G. E. Rambergs kontor.

(28)

RYSKA

BRANDFÖRSÄKRINGS- Bolaget af år 1867

meddelar försäkringar å alla slags brandrisker i stad och på landet på fördelaktiga villkor och mot nedsatta, billiga premier, genom

(17)

F. H. Malin.

Björneborg den 19 Januari.

Den periodiska pressen i Björneborg.

Den vetenskapliga och litterära verksamheten i landet har i allmänhet följt landets högst skola åt. Kastar man en blick i Elmgrens "Öfversigt af Finlands litteratur", finner man att de flesta inhemsta produkter såväl på litterära området i allmänhet som särskildt inom den periodiska pressen stådat dagen i Åbo och Helsingfors. Först på senare tid och i jembredd med nutidens stigande sociala utveckling har den litterära verksamheten, hufvudsakligast inom området af den periodiska litteraturen, tagit fart och äfven i flere af våra mindre landsortstäder erhållit en relativ lifsamhet, hvarom man ännu för några decennier sedan ej kunde drömma.

Det kan måhända ej sakna sitt intresse att här kasta en blick särskildt på tidningslitteraturens historie i Björneborg. Vi veta visserligen att den litterära verksamheten här ej varit någon uppbornen hufvudsakligast och att "fånggudinnorna" ej någon sin välskunnade elsk stränder till sin älskings hemvist.

Men en litterär verksamhet har dock äfven här, om och blott så att säga till nödtorftigt husbehof, sedan ett qvart sekel tillbaka bedrivits och det är till en kortfattad historik här om, vi nu vilja skrida.

Wid en blick i Elmgrens litteraturhistorie finner man att inom hela den tidsföljd, hvilken arbetet omfattar, nemligen åren 1542—1862, endast en bok*) lemnat officinen i Björneborg. Denna bok är en af G. A. Axellans verkställd öfversättning af Goethes "Vertigens dotter", tryckt år 1851 på bokhandlaren Sjöbloms förlag och det tryckeri han härstädes inrättat, hvilken anstalt var den första i sitt slag på orten och sedermera genom köp öfvergif till Fabrikanten Oldenburg. Härvid bör emellertid nämnas att äfven Elementarläraren Sandelin i tiden varit ägare till ett tryckeri på orten. Huruvida ifrågavarande officin ens varit verksamhet och i hvad mån densamma i så fall arbetat äro vi nu ej i tillfälle att upplysa. Den periodiska pressen, om hvilken här närmast är fråga, har här vidtagit sin egentliga verksamhet först 1860.

År 1852 hade visserligen Bokhandlaren Sjöblom på sitt tryckeri begynt utgifva en tidning med namnet "Björneborgs Annonssblad", hvaraf emellertid endast par nummer tillföljte af stadens brand hunnit utkomma.

År 1859 öfvertog Fabrikanten Hampus Julius Oldenburg härstädes Sjöblomsta tryckeriet, hufvudsakligast för tryckning af etiketter till tändsticksaffar. Föreståndare för inrättningen blef Hr Mauritz Thiesen, hitkallad från Wiborg och ännu lefwande och bosatt i Ryssland såsom telegrafansteman. Å detta tryckeri utgafs den första tidning på orten under namn af "Björneborgs Tidning" den 1 Juli 1860. Ansvärig utgifvare för bladet var Dr Theodor Tigerstedt. Redaktionsgöromålen handhades emellertid till årets slut af Telegrafisten Karl Rosendahl. Med år 1861 öfvertogs redaktionen af Hr Charles Selin jemte andra. Följande år 1862 stöttes redaktionen åter af Hr K. Rosendahl. Under åren 1863—64 handhades redaktionen af Mag. Zvar Agathon Bergroth. Hr M. Thiesen, som öfvertagit tryckeriet såsom egen afjär, förjälde det emellertid till Bokhandlaren Otto Palander. Härmed afstannade också Björneborgs Tidning för denna gång. År 1865 begynte Hr Palander att på sitt tryckeri utgifva en ny svensk tidning med namnet "Björneborg", hvilken tidning upphörde med året 1872.

År 1873 inrättade Dr Th. Tigerstedt jemte ett bolag ett nytt tryckeri på orten och begynte utgifva en svensk organ, som återigen erhöi namnet "Björneborgs Tidning". Bladet redigerades under 1873 af mag. Karl Granqvist. Derefter följde i redaktionen Hr K. Rosendahl (1874), Dr Th. Tigerstedt (1875 till hösten), Stud. Julius Konstantin Lönnbäck (återstoden af året 1875 samt), samt mag. K. Granqvist under åren 1877—81 (på sommaren). Till slutet af året 1881 handhades redaktionen derefter af v. Hjärdshöjdingen Axel Bergbom, till hvilken tryckeriet i December samma år genom köp öfvergif. Under åren 1882—83 och forfarande har redaktionen omhändertagits af Mag. Fredrik Ignatius Färling.

Det första finsta tidningsföretag härstädes trädde i dagen den 15 Juli 1860, då tidningen "Porin kaupungin Sanomia" begynte utkomma på Hr D. Palanders förlag och under redaktion af Hr Palander och Kollegan Anton Lindgren. "Porin kaupungin Sanomia" afstannade år 1863. Med året 1873 begynte Hr D. Palander utgifvandet af den ännu existerande tidningen "Satakunta", hvars redaktion under åren 1873—1876 (i Januari) stöttes af Mag. Johan Ismael Tamsén samt derefter af Folkstoleläraren M. Kaupinen m. fl. (1876—82) samt vidare af Pastorsadjunkten Reinhold Grönwall, Magistern Otto Cantell samt Karl Jaakkola. Under årets prenumerationsanmälan förekommer jemte bladets förläggare och ständige ansvarige utgifvare Hr D. Palander fortfarande namnen Grönwall och Jaakkola.

Äfven på andra håll hafva finsta tidningsföretag här blifwit försökta. Rektor Karl Ferdinand Nordlund begynte år 1867 med utgifvandet af ett blad, som bar namnet "Ännu ett år". Af denna tidning utkommo endast några nummer sedan förläggaren Mauritz Thiesen kort efter bladets uppkomst neblagt sin rörelse. Sedan tidningen "Satakunta" kommit till stånd år 1873 önskade man äfven på annat håll och detta från min-

*) Vi hafva enstildt erfarit att utom ifrågavarande arbete ännu åstfälliga folkfrister, ej upptagne i Elmgrens förteckning, emanerat på Sjöbloms förlag.

dre exklusivt nationell ståndpunkt göra sin stämna hörd på finsta språket. Dr Th. Tigerstedt begynte sålunda år 1877 att på sitt tryckeri utgifva en tidning, hvilken bar namnet "Änfi Suomi". Bladet hade emellertid kort varaktighet, och detta af ekonomiska skäl. Des liberala riktning hade icke varit öfverensstämmande med den exklusiva tendens, som inslagits af Satakunta och hvilken dragit prenumeranterne med sig. Tidningen redigerades under sin korta existens (1877—79) af Folkstoleläraren F. Finenberg och Kollegan Edward Viktor Selin.

Bland tidningsföretag på orten må vidare nämnas ett blad af alldeles speciell tendens, nyheterstidningen "Raittiuden Ystävää", som med en förmåga, hvilken haft sin förmånliga styrka i intresse för sak sedan sin uppkomst år 1878 redigerats af en sotskets man f. d. arbetstjänsten G. A. Heinonen.

Vi sade att den lokala pressen på orten hittills arbetat, så att säga, blott till nödtorftigt husbehof. Så har det äfven varit och så kommer det sannolikt äfven att blifva sålänge den publicistiska verksamheten blott kan bedrivnas såsom en bishöfverfättning samt de litterära intressena och krafterna befinna sig i en temligen underlängsen minoritet. En tröst är emellertid att orten i detta afseende har sina vederlikar i en mängd landsortstäder, der tidningspressen lifså fortleser blott för ett auspråtslöft tillfredsställande af ortsbefolkningens, som enligt mången läsares mening finner sin förmånliga näring i annonspalterna. Det är ju egentligen blott i landets hufvudstad och i någon mån äfven å några andra orter, som det intellektuella och ekonomiska kapitalet flutit förbund för åstadkommande af några större tidningsföretag med betydelse för hela landet. Men om den för lokala ändamål afsedda landsortspressen lyckas något utföra till gagn blott för egen landsdel, har den ju icke arbetat förgäfvast.

— Stadsfullmäktige sammanträdde den 17 dennes, hvarvid, sedan sifstföregående sammanträdes protokoll justerats, ordf. meddelade, att han, enl. stadsfullm. 1875 fattade beslut om att ordf. skulle utse sekreterare för stadsfullm., för innevarande år utsett Politie Rådsmannen Lönnbäck att forfarande innehafva denna befattning samt anhöll, att stadsfullm. ville bestämma sekreterarens aflönning. Hr Lönnbäck upplyste om att enligt gällande författning stadsfullm. ej hade haft rätt att öfverlämna till ordf. valet af sekreterare, utan borde sjelfwa ärligen utse en sådan, hvarför steds till wal, hvarvid hr. Lönnbäck antogs med acclamation. Hr Walle ansjåg att aflöningsfrågan bordat afgöras först.

Hr Lilius anhöll om denna frågas bordläggande, som beslöts.

Härpå upplästes summariskt redogörelse för stadsfullm. och des kanslis verksamhet under året 1883.

Hr Petrell och Lönnqvist pliktfulldes för uteblifvande utan försak, den förre från 2 den senare från 3 sammanträden, med resp. 6 och 9 mark

Ordföranden underrättade om, att arrenderätten till Kongsvik invid staden belägna betesmark på tre års tid från den 14 nästf. Mars komme att å auktion utbjudas den 21 dennes och frågade om stadsfullm. önskade att denna rättighet skulle såsom förut af staden inropas.

Hr Molander, Widbom, Corell och Hjulgren förordade inropandet, då betesmarken är nödvändig såsom mulbete för hästar.

Hr Rosenbergs fruktade att priset af vederbörande kunde uppdriivas om de på förhand visste att staden skulle inköpa arrendet samt yrkade dertill på att engagera en bonde, som skulle i tyfhet inropa det för staden.

Hr Molander afvisade detta projekt såsom stadsfullmäktige öwärdigt och påmint om gamla satsen: "ärlighet warar långst", hvarpå beslöts, att Borgmästaren, stadsfullm. ordförande och ordf. i Drätselkammaren skulle uppdragas att å auktion bewaka stadens intresse, i hvilket afseende dem lemnades full auktoritet att handla efter bästa godfinnande.

Härefter skreds till behandling af de å fördragingslistan upptagne frågor:

1:o Drätselkammarens bordlagda skrivelse ang: att "bleket" etc. på räfsö skulle flyttas upplästes jemte ett betänkande af stadsingenjören Lindström, men bordlades till utskottet för beredande af Räfsö folkskolefråga hunnit afgifva utlåtande, hvarjemte beslöts till utskottet remittera denna drätselkammarens skrivelse jemte bilagor.

2:o d:o d:o Rörande sandtågten från Hirsipuuabacken af kringboende landbor, som enligt af stadsf. Lindström gifwet utlåtande pågått i så stor skala, att endast 500,000

lag sand återstode, ehuru Kommissionslandtmätaren Wahlroos 1872 ansett baden kunna lemna 6 miljoner lag. Efter 15 år wore baden jemnad, men hade Hr stadsingenjören dock ej tillstyrkt förhindrande af sandtågten, emedan man efter 15 år på jernväg kunde hufvudsakligast sand och det därmed ej wore af så stor wigt att hafwa ifrågavarande sanbade till disposition. Drätselkammaren hade dock tillstyrkt att på laga wäg söka erhålla förbud emot landbors sandtåg från Hirsipuuabacken, hvilket beslöts efter någon diskussion, hvarvid Hr Walle upplyste att stadens nya begravningsplats blifwit anlagd med ett hörn in på baden, hvilket hörn dertill måst fällas och då sanden dertill utredts öfver hela begravningsplatsen, hade denna derigenom höjts, så att från baden numera ej kunde tagas sand längre än till samma nivå med sagde begravningsplats.

3:o d:o d:o med W. Rosenlew & Co:s anhållan om tomtplats för ett bebruk upplästes och beslöts bifalla sagde anhållan.

4:o d:o d:o ang. Öfverbyggnadens härstädes slutförändringar upplästes; och, då enligt gällande författning försäljning utan extra utskylter är laglig, beslöts att den hittills här för betalade extra bestättning skulle upphöra.

5:o d:o d:o rörande hållen auktion å tomtarna Nr:is 16 och 17 på Räfsö föredrogs, men de derwid gjorda anbudan autogos icke.

6:o Bordlagda utskottsbetänkandet i frågan om Elisabetstorgs upplärande till plats för Satakunta Landbruksfällstaps plantkola för 10 år, lemnades derhän, emedan det upplästes att ifrågavarande landbruksfällstap ej mera önskade använda torget för ofwännamnde ändamål.

7:o Folkupplysningsfällstapets bordl. berättelse om läsesalen och folk. föredragen härstädes år 1883 upplästes; och framhölls frågan om det begärda anslaget för utförandet af musik wid folkliga föredragen.

Hr Widbom och Corell motsatte sig bewiljandet af något sådant anslag, emedan mycket redan gjorts för folket och tal. ansågo att musiken ej wore till någon nytta.

Hr Palander, Lönnbäck och Rosenlew förordade anslaget bewiljandet och Hr Walle framhöll huru det wore hvars och ens pligt att bereda folket en estetisk njutning, som kunde ernås för ett staden så ringa betungade pris och hvilken ofta kunde bidraga till att afhålla personer af den arbetande klassen från sämre, omoraliska nöjen, samt föreflog 200 mark.

Hr Widbom menade att, om man betalade för musik, en liten supé ej heller wore ur wägen och föreflog 1,000 mark.

Hr Walle ansåg Hr Widboms ord rikade emot sitt förslag och uttryckte sin stora förwåning öfver att en äldre, oftad man kunde taga en sådan sak från denna sida, samt tillade, att härstädes för folket i detta afseende är gjort nästan intet och att de, som möjligen tro att äfwen annorstädes ej gjorts mera, weta ingenting.

Hr Widbom påminner om sin rätt såsom stadsfullmäktig att säga ut sin mening.

Hr Walle: att han aldrig bestridit denna rätt, men att mindre wälbetänkta yttranden böra kritiseras.

Hr Corell påstod, att man för folket gör uppförringar, som om de ytterligare ökas måste leda till tiggarskafwen.

Hr Walle påpekade, att det lilla som gjorts tagits från bränn. m. samt att det alltid rönt stort motstånd att få bewiljad aldrig så litet.

Härpå voterades och beslöts med 13 röster emot 3 att bewilja anslag, hvars belopp sedan bestämdes till högst 200 mark.

8:o Handl. Lönnqvists bordl. anhållan om befrielse från stadsfullmäktigskapet upplästes och befanns ej anföra andra skäl än att Hr L. ej under senaste år känt sig i tillfälle att besöka sammanträdena och ej torde få tillfälle dertill i år heller.

Hr Malin förordade bewiljande af ansökningsen, ehuru skälen ej wore lagliga, emedan det snarare wore skadligt än nyttigt för stadsf. att hafwa en så ointresserad medlem.

Hr Palander ansåg Hr L. hafwa walt orätt forum och önskade frågans hänwifvande till magistraten.

Hr Lönnbäck återopade 2 mom. 13 § af gällande kommunalförfattning för sin åsigt att stadsf. wore rätt forum, och rekommenderar Hr Palander att läsa lagen.

Hr Lewonius yrkar på att bewilja ansökningsen, emedan sökanden genom sitt bristande intresse och tredskande gjort sig öwärdig af det förtroende walmännens wifst honom.

Hr Walle m. fl. ansåg farligt att bewilja sökandens befrielse emedan det wore att ställa ett farligt prejudikat för dem, som kanske då skulle följa Hr L:s exempel.

Med 9 röster emot 7 aflögs fökandens anhållan.

9:o) F. Handl. J. E. Selins anhållan om ersättning för processkostnader i ett mål emellan honom och Hr C. G. Olssonqvist, ang. en rietomt, hvilket mål han ansåg försakadt genom stadsfullm. fel, föredrogs; och beslöts sedan flera yttrat sig för och emot att öfverlämna saken till beredningsutfloppet.

10:o) och 11:o) frågorna å föredragningslistan bordlades.

12:o) Byggnadskomitens för fattiggårdens anhållan om utanordnande af 1,200 mark, utgörande betingadt pris för beställda byggnadsritningar till fattiggårdsinrättningen bewiljades och beslutet justerades genast för att ofördröjligen kunna utanordna medlen.

Hr Correll yrkade i denna fråga dock att byggnadskomitén själf skulle betala summan, emedan ritningarna woro ofullständiga och befunnits olämpliga. Äfwen Hr Walle anmärkte att komitén, genom att först inbegära effekritningar, konnat undwika denna större utgift för obrukbara ritningar.

13:o) Upplästes berättelsen öfwer af Hr Wentzel, Kohde och, för magistraten, Hr Sohlström verkställd kvartalsinventering af stadskasjan, som befunnits i behörig ordning.

14:o) D:o d:o rörande privata finska fruntimmersskolan härstädes, som uppgafs hafwa 76 elever på 4 klasser, och ledas af 5 pedagogiskt bildade fruntimmer. Af eleverna äro 24 frielever. Skolans lokal lofordades såsom god och ändamålsenlig.

15:o) Magistratens förfrågan om fri lokal för uppbyggningen härstädes innevarande år skulle bekostas af staden, besvarades med enstämmt "nej".

16:o) De wid detta års början arrenderade 7 plantplatserna beslöts jemlikt drätselkammarens förslag skola utarrenderas genom auktion till ett minimum arrende af 40 mark och hwad arrendetiden beträffar så, att alla blifwa lediga samtidigt.

17:o) Bewiljades ett års prolongation af den af stadsfullmäktige bestämda tiden för upplåtande af plats å Käfsö warf till slip för lotsverkets ångbåtar.

18:o) Till ny ledamot i jernvägskomitén efter afl. Kommerserådet Grönfeldt waldes enhälligt Hr Apothekaren Robert Funnelius.

19:o) Musikaliska sällskapets anhållan om ett anslag af 3,000 mark om året för 1885—1886 hänwifades på motion af Hr Walle och Rosenlew till allmänna beredningsutskottet, som inom 2 veckor borde lemna sitt utlåtande.

Till medlemmar af allmänna beredningsutskottet för fyra månader till den 1 Maj waldes Hr Törnudd, Sojander, Malin, Widbom och Walle samt till deras suppleanter Hr Vilius och Nordgren.

Hr Rosenberg yrkade på en revision af en ny rå, som Lillraumo- och Innerboerna uppgått i fjol och hwarigenom stadens ängsmark minskats, och fullm. beslöt dertill widtaga nödig åtgärd.

— **Rådhuswärdskapet** hålles nästa tisdag kl. 12 på dagen på swenska i stadens kyrka.

— **Wal af andra stadsläkare** äger rum i onsdag kl. 5 e. m. I anledning af frågans wigt hoppas wi att våra medborgare ej stola försumma att tillstädeskomma för att efter bästa förstånd och samwete göra sina röster gällande.

— **Prof för erhållande af lediga orgelnisttjänsten** i denna stad afläggas såsom af annons i detta blad synes, i Björneborgs kyrka 1) fastlagsjördagen den 24 instundande februari af Musikern Joh. Henr. Nilson; 2) första söndagen i fastan den 2 nästkommande Mars af orgelnisten Rob. Siwén; och 3) andra söndagen i fastan den 9 i samma Mars månad af klofaren och orgelnisten Matts Saarinen.

— **Köp af tomt.** Enkefru Dorothea Nordberg har till Sjökaptenen Alexander Kronholm förfälat sin tomt N:o 227 i 5:te stadsdelen för 1,500 mark.

— **Första lektionen** i Handlingsgillet's astonskola ägde rum i torsdags kl. 8—10 e. m. Såsom nämndt hafwa eleverna efter sitt kunskapsmätt blifwit delade i twenne klasser. Å hwardera klassen förekomma elever med finst och swenskt modersmål, hwarföre undervisningen under hwarje lektionstimme måste ske både på finska och swenska, en omständighet, som naturligtwis jemte elevernas ojemna kunskapsmätt måste något försärande inverka på det hela gång. Undervisningen i bokföring meddelas af Kontoristen E. Nybeck, i finska af mag. R. Zaakkola, i swenska af mag. J. S. Färling och i aritmetik af kollegan K. Westerberg.

Med medvetande om den behöfvelse, hwilken en dylik undervisning uti de stycken, hwilka omwilkorligen sammanhänga med trafikerandes praktik, måste äga för dem, hwilka beträdat denna bana, önska wi skolan all framgång och hoppas att eleverna flitigt må begagna sig af tillfället till förwärfwande af nyttiga kunskaper.

— **Den äldste internen** i stadens fattig- och arbetshus är Gustaf Fredrik Hellman, hwilken tillika är Björneborgs stads äldste innewånare och, enligt egen uppgift sem weckor före senaste jul ihllde den respektabla åldern af 96 år. Hellman, som bl. a. under sin långa lefnad under 40 års tid sysslat med gärdshandeln, är ännu kry och friskt, fastän han klagar deröfwer att benen blifwit något tunga. Han har ännu sitt minne i behåll och kommer bl. a. tydligen ihåg Rysfarnes inryckande i Björneborg 1808. Håret från den gamles hjesja har ännu icke lossat det minsta, utan är fortfarande owantligt tjockt. Hellmans födelseort är Kumo.

— **Den långdragna frågan** om brandfärsstigarenes uniform, hwilken mer än sakens wigt kräfwer warit behandlad underkastad, synes omsider komma att af ett allmänt förmöte i morgon bestämmas.

— **Från brandfärs biblioteket** hafwa under sistlidna år inalles 234 boklån blifwit uttagna.

— **Öfverförda** bleswo i går utanför folkskolebyggnaden, af en häst, som stenade med sin släde utan förkarl, flera personer, hwaribland brandwäcken Vahinen illa skadades så att han måste anlita läkarehjelp. Hästen återfanns på eftermiddagen wid Lillraumo och befanns tillhöra bonden Fredrik Brander Djala från Tattara by i Rakkita socken. Han hade själf blifwit kastad ur slädan, då hästen började stena.

— **Hästkusnad.** Ratten mot den 16 d:s bortstals ifrån Klemolai Underö by en häst med släde och hindertyg. Man efterspanar den skyldige.

— **Beaktansvärdt ofvorne.** På salutorget i Björneborg idkas en "industri" i smält, som hittills passerat obeaktad, men med det första borde stäjjas. Man kan, åtminstone hwarje lördag se tre gössar och två flickor, alla minderåriga, med tre källor och små, för ändamålet gjorda räfflor, tidigt på morgonen infinna sig på torget i närheten af brunnen och der med långt utvecklad behändighet tillräjja sig det hö allmogent fatt för sina hästar, och hopsamla det i forgan på källorna, under det wederbärande bewakare af lasjen äro hysjelfatte med att förfälja sina waror och den allmänna säkerhetens bewakare tyckas öfwerse med dessa bogateller. Det är dock snatteri i smält, och de unga industri-ridbarens färdighet äfwenjomen den wana och säkerhet, hwarmed de i någon ölförärlingsportgång tömma sin öflasta och röta sina papprosjer, sedan de realiserat sin wara, widhandenger att ofwanbeskrifna plantstola för blifwande brottflingar ej förgäfwes tillåtits pågå å stadens torg. Wi afse naturligtwis ej härmed att förhindra det fatiga minderåriga må tillåtas hopsamla det quarlemnade höet, sedan torgtiden är förbi, endast det misbruk de göra deraf, om de så infinna sig medan handeln pågår.

(Anfändt).

Till redaktionen af Björneborgs tidning.

I sednaste nummer af edert ärade blad förekommer den öfverraskande underrättelsen, att typhus wore gängse i Björneborgs stad och då denna notis mig weterligen på många håll wäckt oro, får jag upplyja att under förra hälften af innevarande månad förekommit endast fyra fall af typhus inom staden, hwilket är en nog ringa spridning på en så stor terräng, som Björneborgs stad omfattar. Wäl wore om dylika sjutrappor för framtiden kunde undwiskas och allmänheten wänja sig wid att hämta sitt wettande om sjukligheten härstädes ifrån de uppgifter derom, som två gånger i månaden af läkarena på orten meddelas stadens tidningar.

A. F. Walle.

Af Dr Walle's ofwanstående förklaring finna wi med glädje att typhus endast i sporadiska fall förekommit i staden och således ej kan anses epidemisk, hwilket man af uttrycket "gängse" i vår notis måhända befarrat. Medglifwande wisserligen den öfwerwägande behöfelsen af läkarens rapporter, förbehålla wi oss dock för öfrigt att äfwen i vår stad söla taga reda på hwad som händer och derom underrätta våra läsare. Vår notis war för resten hemtagd från kompetent

håll, oaktadt wi för tillfället ej hade siffror att tillgå.

(Anfändt).

Öfå ett Björneborgs bref.

Små funderingar öfwer ett och annat.

II.

"Förtrycket nämns bestydd och rätt är allt som lydas". Tegné.

I denna tidning N:o 2, lördagen den 5 dennes, skrifwer Redaktionen: "Nära att drunna war ryssa trädgårdsmästaren Schurigin, då han i går awäll återwände ifrån Hjulbergsta badstugan och nedwandrade i ett öppet waf" etc. etc. När wi läste denna notis, tänkte wi för oss sjelfwa: "När gryr dag öfwer våra bygder då Björneborgs samhälle ser fast bro byggd öfwer elfwen?"

Utän fruktan för obehag, till och med om wi af en och annan "storhet" inom samhället skulle komma att anses såsom "skandalstrifware", fördrifta wi oss att offentligt yttra några ord om ifrågawarande brobyggnad och nuwarande samfärdsel öfwer elfwen i "menförestid". Rätom oss först kasta en blick tillbaka uppå nuwarande "pontonbrons" tillkomst och "seglitna" tillworo.

Sannolikt lefwer ännu en och annan inom vårt samhälle, som icke förglömt, att ifrågawarande bro byggdes och inwigdes med "pomp och ståt" den 12 Maj 1855. Ganska sällan, kanhända aldrig, har "dödfödt barn" gjordt "fära föräldrar och näraste anförwandter" större glädje.

Till denna brobyggnad erhöles af landets styrelse 11,000 Rub. S:r räntefritt lån i 10 års tid. Detta brobyggnadslån öfwertogs af några framstående personer i samhället, som förstodo att söta affärer. Ett bolag bildades under namn af "Björneborgs Probolag". En lycklig nu afsliden bolagist af "första upplagan" berättade i listiden för oss, att "bron" kostade komplett färdig 8,000 Rub. S:r. Huru och på hwad sätt öfverstottet af byggnadslånet blef fördelat lykliga bolagister emellan, hafwa wi förglömt. Inom 3 års förtopp hade "Charlotta" samlat större behållen inkomst än byggnadskostnaden.

Om wällofliga Magistraten öfwertagit detta brobyggnadslån och byggt pontonbron för stadskasjans räkning, wore 28 års behållen inkomst med ränta på ränta i dag som är tillräckligt stort kapital, för att dermed kunna bygga åtminstone en fast bro öfwer elfwen. Men ensfildes minningslytnad och allmänt wäl ör twenne widt stilda ting i lifwet.

Att Björneborgs Probolag icke godwilligt afstår inbillad rättighet, att ensamt bestatta allmänheten för samfärdsel öfwer Kumo elf i Björneborg, icke ens i närheten, kan bewisas: Låt sakt tala. Wintern 1868 bygde rusthållaren Carl Trumetari och Johan Pallas-Storgård i Gammelby (Ulfsby socken) en färja, för att dermed besor dra samfärdsel öfwer elfwen emellan "Gammelbyidan" och Friby by. Denna samfärdsel öfwer elfwen har sörut i flera tiotal år ansetts såsom ett verkligt behof. Wäg byggdes ifrån "wägskilnaden" öfwer Storgårds åker längs med "So Pappila" åter till "Naapparanta". Förmedelst denna tilltänkt samfärdsel öfwer Kumo elf ifrån Gammelby dåwarande gästgäwaregård till Björneborg förkortas wägen med 5 ryssa werst. Fribyfärjan "kom i gång" då elfwen war isfri.

Att denna färja blef en "nagel i ögat" uppå "Björneborgs Probolag" war sjelfallet. "Carthago delenda" sade i tiden en af Romas representanter. Fribyfärjan måste förstöras tänkte också ganska sannolikt Björneborgs Probolag, åtminstone bolagets spiritus rector.

Att Probolaget med stöd af föregifna stäl anförde klagomål på "sätt som wederbör" emot fribyfärjans skamlösa intrång i Probolagets ditintills icke bestridda rättighet att utan någon konkurrens så bestatta allmänheten för samfärdsel öfwer elfwen, war naturligtwis sjelfallet. Till följd af Probolagets humanitet blef Fribyfärjan sefvestrerad den 5 Juli ofwanfagda år. Process börjades af färjans egaren emot Probolaget. I denna samösa rättegång lyfte Probolagets patriotism i sin fulla glans. Hwilkendera parten som i denna rättegång drog "fortaste strået" lefwer ännu "i friskt minne". Wi nedskrifwa dessa minnen "från slidda dar" såsom ojämfattiga bewis uppå Probolagets verkliga patriotism vis å vis "pontonbron" och frågan om fast bro öfwer elfwen.

Sent omsider har Åbo och Björneborgs läns högsta administrativa myndighet insett behöfwet af fast bro öfwer Kumo elf emellan Björneborgs södra och norra strand. Guverneren skrifwer i sin embetsberättelse till

Reserliga Senaten för 1882 angäend Åbo och Björneborgs läns tillstånd och påwetar deri behöfligheten af en fast bro öfwer elfwen. Ett statslån 200,000 mark räntefritt i 10 år anser Guverneren att så framtm möjligt är Björneborgs stad emot antaglig säkerhet borde bewiljas. Ifrån "högsta ort" säges skrifwelse till härwarande myndigheter ankommit angäend räntefritt lån och byggnad af fast bro öfwer elfwen. Förledet är i Mars månad har brobyggnadsfrågan, med afseende på räntefritt statslån, dryftats af hrr stadsfullmäktige. Sekreteraren säges fått i uppdrag att skrifwa betänkande om ifrågawarande brobyggnad och statslån. Ut detta betänkande färdigskrifwet ännu eller ligger uppsattens ännu kvar i herr sekreterarens bläckhorn? I det sednaste follet borde hrr stadsfullmäktige snarligen uppmana sekreteraren att ofördröjligen fullgöra sin pligt hwad betänkandet af brobyggnadsfrågan beträffar. Försummas af en eller annan dold orsak denna anmaning, är det icke ofannolikt, att förtroendet, som samhället ännu orubbadt hysjer för högaktade personer, som blifwit walde att bewafa kommunans gemensamma fördel, kan i betänkelig grad komma att blifwa rubbadt. Brobyggnadsfrågan kan icke — får icke tigas ihjäl. Detta bleswe en ewärdelig blygd och skam för hela vårt samhälle. Med endragt och samwerman kan allt winnas, som icke är omöjligt.

Wi lemna nu blifwande brobyggnaden öfwer elfwen i hrr stadsfullmäktiges höggungstiga åtanke och kasta en blick tillbaka uppå samfärdseln öfwer elfwen under sednaste "menförestid". (Forts.)

Inhemskt post.

— **Tjensteförslag.** Öfwerstyrelsen för allmänna byggnaderna har wid uppgörande af förslag till återbesättandet af en ledig tredje arkitektstjänst i Öfwerstyrelsen uppfört: i 1:sta förslagsrummet extra arkitekten J. Basilier, i 2:dra förslagsrummet extra arkitekten E. Lagerstedt med rekommendation och i 3:dje förslagsrummet extra arkitekten E. Aminoff. (R. Pr.)

— **Sammanträde** med Åbo stads innewånare, hwilka äro berättigade att deltaga i landtdagsmannawal i borgareståndet, är af magistraten utfatt till den 20 nästkommande februari kl. 5 e. m. i rådhuset, då till öfwerläggning skall förtagras med anledning af stadgandena i feji. förordningen af den 15 aug. 1883 möjligen nödigbefunna förändringar i stadens walordning.

— **Dödsfall.** En af Wasa stads äldre handlande, Henrik Kaslin, afled dertill den 10 dennes i sitt sextionde år. Den afslidne, känd för sin arbetsamhet och stora anspråkslöshet, hade en längre tid wistats i Amerika, derifrån han i somras återwände till hemlandet. (W. T.)

— **Konstnärsgillet** i Helsingfors firade den 13 dennes knutsdagen, sin sedwantliga julefest. Sedan "ömsesidig handräkning" och "en afwaktande hållning" blifwit iaktagna, uppspelades enligt det munttra programmet "Abrakadabra" af Bara-Satthj, hwarerster en af stadespelarne wid vår swenska scen wifade i tal och bild "En Gengangere", Oswald, som slutligen fick solen. "Walse infernale" af Bach-Nachfolger, och än mer de förträffligt framfagda "Reje-in" och uttryck ("My litteratur oundgängligt", bifallssektistiskt opus) samt signora Holtinis "kwadromana" utgjorde programmets glanspunkter. Wid den härefter intagna gemensamma julsezan besfabe stadespelaren hr Hjalmar Hirsch den efter gammal nordiskt lew anrättade julgrisen med ett spnnerligen lyckadt humoristiskt qwäde.

Under astonens lopp upplästes defutom högitända helsningsverser, gillet tillfända af bataljonschefen i Wasa, öfwerste F. Procopé, hwilken under sin wistelse i Helsingfors war en gillet's mest intresserade och werksamaste medlem. Såsom swar på dessa verser afständes till hr Procopé ett helsningstelegram.

Då midnattstimmen slagit, utbragte gillet's vice ordförande prof. A. von Becker slutligen i warma ordalag en stäl för def ordförande statsrådet J. Topelius, hvars 67:de födelsej dag då ingick. (R. Pr.)

— **Inhemska notiser:** Till landssekreteraretjensten i Nylands län hafwa såsom sökande anmält sig: Krongogden J. F. Salvén, v. landskamr. Ygor Dilling, borgmästaren Theodor Wilander, sekreteraren wid Finlands Statskontor B. Em. Viljeblad, Hofrättsnotarien Ernst Forsman och v. landssekreteraren T. E. Ed. (S. D.) — Wasabanan inbragte under förlidne November inalles 38,447 m. 83 p. Under oktober hade inkomsten stigit till 42,319 m. 78 p. (Wbl.)

Från Ryssland.

— **Furst Orlov**, Rysslands n. v. ambassadör i Paris, skall enligt franska blad vara bestämd att öfvertaga ledningen af storfursten tronföljarens uppföstran. I Paris skulle han ersättas af greve Dashkow.

— **Den ryska soldaten** säges kosta staten 2½ gång mindre än den preussiske, 4½ gång mindre än den franske samt 16 gånger mindre än den engelske. Mer än intressant vore, att af jämförande statistiska uppgifter få erfara de utgifter, som hvarje finländsk soldat medför för vårt lilla land, i jämförelse med den sämst aflönade eller ryske soldaten.

— **Landbruksmöte i Ryssland.** Ett ryskt blad förmäler, att ett större jordbruksmöte i febr. månad skall ega rum i södra Ryssland, hvarvid bland annat fråga skall uppäckas om kulturen af turkisk tobak i charkowska, pultava och kieviska guvernementen.

Telegrafnotiser.

— **Tyskland och Ryssland.** Berlin den 13 jan. (Tel. till Å. T.) Den officiösa organen „Post“ skriver, att greve Herbert Bismarcks förflyttning till Petersburg intygar de goda förhållandena emellan Tyskland och Ryssland, äfvensom att man önskar äfven för framtiden bibehålla desamma.

— **Från Sudan.** Till „Times“ telegraferas från Khartum den 12 dennes: „Insurgenterne plundrade och nedbrände Heluan invid Khartum“.

— **Jordstöt i Taschkent.** Taschkent den 14 jan. I dag kl. 4,19 m. på morg. förspordes här en lätt jordskakning.

Spridda notiser.

— **Tyska riksdagen** skall, förmodar man, inkallas till den 4 mars. Det första betydelsefullare lagförslag, som kommer att behandlas, är det om arbetsförsäkringslagen, hvilken regeringen skall framlägga i ny gestalt. Lagförslaget har redan delgifvits förbundsregeringarna och den tyska pressen meddelar utdrag derur. Det nya lagförslaget lär avvika från det förra deri, att statstillskottet till försäkringen bortfaller. Premierna skola utslutande betalas af arbetsgifvarena. Hela fabriksindustrin skall organiseras i fackföreningar, i hvilka arbetare äro skyldiga att inskrifva sig. Dessa fackföreningar skola utsträckas till hela riket och förses med korporationsrättigheter. En riksförsäkringsanstalt skall slutligen inrättas, som eger tillsynen öfver hela arbetsförsäkringen.

— **Fartyg, förhyrd med glasskifvor.** Italienska fartyget Buffalo har i stället för med kopparplåt blifvit förhyrd med glasskifvor, som gjutits, så att de passa efter skeppsidorna; fogarna äro fyllda med mastixkitt. Framför förhyrdning med koppar har, heter det, denna beklädnad fördelar deri, att oxidering undvikas, och att glaset icke under långa färder får någon beläggning af sjögräs, djur m. m., som försenar fartygets gång.

Auktioner.

Medelst offentlig auktion, som förrättas uti auktionskammaren Tisdagen den 29 Januari kl. 11 f. m. försäljes viceandtmätaren C. R. Ladaus konkursmassa tillhörande arrenderätten från 1 Februari 1884 till och med år 1891 för Ulasöre denna stad underlydande jordlägenhet; årliga afgälden till staden utgör 615 mark, för hvilken antaglig borgensförbindelse bör presteras åt sysslomännen i konkursen. Den för hela arrendetiden derutöfver erbjudna auktionsskilling betalas inom 8 dagar. Om vilkoren i öfrigt närmare vid auktionstillfället.
Björneborgs auktionskammare den 17 Januari 1884. **Henr. Sourander.**
(94,1)

Till salu.

Obebyggda tomten N:o 219 i 5:te stadsdelen. Närmare med målaren F. V. Hellsten. — En strykugn finnes äfven till salu på samma ställe. (82,2)

Promeser till seriedragningen den 1 Febr. å Fmk 3 och Finska Statens

Genuine PORTER

af

C. A. Robsahms

i Helsingfors tillverkning

säljes hos Herrar Handlanderna F. E. Sjöstedt, M. W. Björkroth, G. E. Ramberg och Mellin & Holmström samt i parti å hufvud depöten hos Gustaf Sohlström i Björneborg.

OBS.! Porter tillverkad af C. A. Robsahm belönades med Silfver medalj vid Verldsutställningarna i Paris 1878.

(101)

Till salu å detta blads tryckeri:

Post-, skrif-, konsept-, rit-, ton-, silkes-, olifant-, karton mfl. papperssorter,
Brefkuverter, stort urval, kopie-, annotations- och kassaböcker, bläck, pennor, pennskaft mfl. skrifutensilier,
Glans- och transportbilder, särdeles vackra, såsom landskaps-, djur-, frukt- och blomsterstycken, nyss inkomna.

Billiga priser.

ORDRES

å Åbo kakelfabriks-aktiebolags prisbelönda tillverkningar, hvarå profver och illustrerade priskuranter finnas till påseende, upptages af

ROBERT JUNNELIUS.

10 Thalers premieobligationer å Fmk 64 försäljas genom C. J. Lindström.

Helsingfors,
Unionsgatan N:o 16.

(U. S. 2. 16)

Pakettfärger för färgning i hemmet.

Af dessa mycket välkända färger finnes ett ständigt väl sorteradt lager i 24 vackra nyanser, och fästes uppmärksamheten vid att med dessa, med min firma försedda färgpaket, färgas hälften mera än med andra i handeln införda.

Profkartor gratis samt högsta rabatt för återförsäljare, hos
W:m Sandberg
Tammerfors.

(T. Aft. 6. 20)

Möbl på beting uti gården n:o 61 i andra stadsdelen.

(93,1)

Svetemjöl till låga priser franco Finska järnvägen i S:t Petersburg, ordres emottager **Andreas Steen.**

Stearinljus hos **Andreas Steen.**
(80,2)

Svagdricka och Mäsk å Bayerska Bryggeriet.
(81,2)

Utbjudes hyra.

Nu genast eller från den 1 Juni 4 nymtapperade rum, kök och tambur jemte wind, underrum och föt, i gården N:o 180.
(103,4) **Eh. Rosfeldt.**

Från 1 Juni uthyres en handelsbutik med bodföremål samt trenne rum med varm tambur och kök, magasin och föt i gården n:o 33 vid salu-torget.
(100) **F. S. Åkersten.**

Ett eller två möblerade rum samt 2:ne magasin i gården n:o 33.
(104,1) **A. Pettersson.**

Aftundas hyra.

Ett eller två rum med möbel, eldning och uppåfning. Resfesterade behagade wända sig till **Löjtnant Söderhjelm.**
(112,1) **Hötel Otawa.**

Tjenstföande.

2:ne guvernanter, flera kontors- och handelsbiträden af manliga och qvinliga könet, 2:ne väl utbildade maskinister, en lotsfirman, en kvarterman och en bokbindare, sågställare och klampare, några fartygsbefälhafvare och styrmän samt ett stort antal sjömän söta sig passlig anställning genom **Theodor Thilemans** abreg- & kommissionsbyrå, Åbo.
Obs.! Många goda bethg finnas till påseende.
(U. U. 1. 8)

Diverse.

Upptager order å

Amerikanska, Sibiriska, Ryska, Polska och Virginiska Skinnvaror, färdiga pelsar kan erhållas efter mått till lagerpriset i S:t Petersburg.
(108,6) **G. E. Ramberg.**

Ordre å Herr K. A. Almgrens i Stockholm prisbelönda Sidenfabrikater, hvarå nu inkomna profver finnes till påseende upptages af
(109,10) **G. E. Ramberg.**

Walter Sultin

representerar **Brandförsäkringsbol. SALAMANDER.** Åbo Stentryckeriaktiebolag, Åbo. **Finska Spritfabriksaktiebolaget, Åbo.** **Königstedts Glasbruk, Helsingfors (fens-terglas).** **Iittala Glasbruk, Iittala (bordglas).**
(20)

Illumination

på Skridskobanan å Gerrewiken Söndagen den 20 Januari kl. 5 e. m. Entrée 15 penni. (96,1)

Björneborg,
Axel Bergboms boktryckeri, 1884.